

عنوان مقاله:

مطالعه تطبیقی ساختار بصری نگاره های «برخت نشستن فریدون وضحا» در شاهنامه داوری

محل انتشار:

همایش ملی جلوه های هنر و معماری مکتب زند و قاجار شیراز (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

سمر کلهر - مدرس دانشگاه سوره، تهران، ایران

نیلوفر درستی نادعلی - مدرس دانشگاه سوره، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

از مهمترین ویژگی های نگارگری قاجار، عناصر بصری موجود در ترکیب بندی یک تصویر است که می تواند بیانگر مفاهیم بهکاررفته در آن باشد. در این پژوهش، نگاره های بر تخت نشستن ضحاک و فریدون از شاهنامه داوری اثر هنرمند شیرازی، محمد داوری، انتخاب و مورد مطالعه و تطبیق قرار گرفته شده اند، تحقیق حاضر در پی پاسخ به این پرسش ها می باشد که کدام نگاره روایت تصویر و عظمت پادشاه را با به کارگیری عناصر بصری، بیشتر مورد توجه قرار داده است؛ کدام طیف از نشانه های تصویری در بازشناسی نقش پادشاهان تاثیر بیشتری دارند و به لحاظ ویژگی های بصری چه شباهت ها و تفاوت هایی میان دو نگاره وجود دارد. هدف از انجام این پژوهش مطالعه ترکیب بندی و به طور کلی یافتن ارتباط تصویری میان نگاره های مورد بحث بوده است. به نظر میرسد، به دلیل آنکه موضوع هردو نگاره درباری و با مفهوم مشترک تصویرسازی شده اند، نگارگر تلاش زیادی در جهت بیان داستان و نمایش عظمت پادشاهی به کار بسته باشد. بررسی نگاره ها نشان می دهد ساختار اصلی تصاویر بر اساس روابط هندسی شکل ها و محورهای نامرئی عمودی و افقی تنظیم شده است و در مجموع نگارگر در نگاره بر تخت نشستن فریدون، به لحاظ ساختار ترکیب بندی، تجسم خطوط و مفاهیم مرتبط با آنها در بیان عظمت درباری موفقتر عمل کرده است و در مقابل، نگاره بر تخت نشستن ضحاک به لحاظ انتقال اندیشه بنیادین متن به تصویر، تحرک و پویایی بیشتری دارد. رویکرد نگاره ها انسان گرایانه است تا طبیعت گرایانه و این ویژگی در پیوند با اشعار فردوسی شکل گرفته است. این پژوهش به روش توصیفی- تطبیقی انجام و اطلاعات آن به شیوه کتابخانه ای جمع آوری گردیده است.

کلمات کلیدی:

شاهنامه داوری، بارگاه، ضحاک، فریدون، عناصر بصری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1384053>

